

Még néhány szó a farkasréti temetőről

Eelőlvásván a *Magyarság* március 4. és 5-iki számaiban a farkasréti temetőre vonatkozó két cikket, legyen szabad ezt a közérdekű, a legnagyobb komolyságra méltó tárgyat már csak a hozzáfűzött tulzások és leveles állítások helyreigazítása miatt is, rövidesen magamnak is megvilágítani.

Evek óta fővárosunk budai részének geológiai kutatásával foglalkozván, sokszor már magam is eltűnődtem a farkasréti temető szelid tája fölött. Annyi bizonyos, amit cikkirő is megállapított, hogy soha szebb és villanegyednek alkalmasabb területről még le nem mondott székesfővárosunk, mint ebben az esetben, amikor a Farkasréti köztemetőtől kiszemelte. Lankás emelkedéssel helyezkedik el ez az egykori Farkasrét, mint a Németvölgy legfelső lapos vápája a Sashegy és a Széchenyi-hegyek közé. A nálunk leginkább uralkodó északnyugat felől jövő szelektől meg lehetőségen védett, délkeleti fekvésénél fogva napsütéses, kertészeti célokra kiválóan alkalmas. — hasonlóan a Gellérthegy déli oldalához. Talaja a felszínen az áldott jó minőségű lösz, vagyis a sárgaföld, mely az alatta rejtőző budai márga agyagmárgáját és részben a kiscelli agyagot takarja. Egy baja azonban van, t. i. hogy éppen úgy, mint a budai hegység számos más hasonló alkotásu pontja — helyenként csuszamlásos. A felső, ritkás lösztakaró ugyanis keresztülengedi a csapadékvizet, a már egy- vagy másfélméternyre fekvő vízhatlan agyag vagy agyagmárga pedig nem, mi elég ok arra, hogy a talajnedvesség a mélyebb helyeken talajvízzé sűrűsödjék. Ez leginkább kora tavasszal szokott megtörténni, amikor ez a vadvíz sírokban vagy kriptákban is elfordulásokat és kisebb csuszamlásokat okozva jelentkezik. Ebből a szempontból tehát a Farkasrét nem volna a legmegfelelőbb temetkezési hely.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Még néhány szó a farkasréti temetőről*

Forrás:

Magyarság

Bn
(Hely)

1924. 3. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

614.61

Hely

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

Elvégre a Farkasréten nem patakzó, hanem még forrásnak sem nevezhető időszakos talajvízszivárgásról van szó, amelynek rothadásokozta szennyeződését már a helyszínen és a legszorosabb szomszédságban magának a talajnak nagyszerű regeneráló képessége, vagyis a talajlevegő, a szén-sav, a talajbakterinok és a növényzet együttes hatása elbomlasztja, tehát ártalmatlanná teszi. A nagyobb esőzések vagy záporok vize pedig, mely felszínileg folyik le a többi szomszédos hegyi vizekkel együtt a farkasréti temető alatti németvölgyi árok-

ba kerül, ahonnan a városi mérnöki osztály által rendszerben tartott lágymányosi árkon végig a Dunába jut.

Látnivaló tehát, hogy a körülbelül 4 kilométernyi távolságban és vizrajzilag más völgyrendszerhez tartozó nemzetgazdasági kincset képviselő budai keserűvízgyógyforrásainknak a farkasréti temetőhöz abszolút semmi vonatkozásuk sincsen.

Ennyit a való tényállás érdekében.

Schafarik Ferenc dr.,
műgyógytani tanár.

Másrészt azonban méltányolnunk kell azokat a nehézségeket is, amikkel a hatóságunk az új temető kiszemelésé alkalmával találkozott. Tudnunk kell ugyanis, hogy Budapest egész határában, a terület sajátos hegy- és vizrajzi, valamint geológiai alkotása alapján is alig akad terület, mely temetőül minden tekintetben kifogástalan volna. Eltekintve az óbudai temetőktől, ahol a talajvízokozta csuszamlások nagyobb méretekben jelentkeznek, már a pesti temetők sem tarthatók egészen kifogástalanoknak, még pedig kivált a tavaszi talajvíz tükrének közelsége miatt. Temetőül legjobban egy olyan magasabb terrasz felelne meg (amilyen pl. a váci Duna-melletti magas terrasz), amelyben a talajvíz vízszintje állandóan mélyebben marad, ilyen azonban egész Budapest határában nincsen. Elég baj az, hogy a farkasréti temetőben bizonyos talajmozgások mutatkoznak, de ezek szerencsére csak kisebb méretűek. Ezeknek tulzása menő kiszinezése helyett, ami amúgy is meddő vállalkozás, mi inkább egy jól lefektetett *alagsóvezési rendszer* szószólójánál szegődünk, amivel a talaj kiszáritása előmozdítható és ezzel egyszersmind a stabilizálódása is elérhető, a közállapot tehát javítható.

Nyilván feltűnést kereső, de alap- és indok nélküli továbbá cikkirónak az az állítása, hogy a koporsók hullavize elárasztja az egész vidéket, amelyhez tudvalevőleg nem messze vannak a keserűvízforrások.

Rettenetes tévedések és rémlátások! Először is, hol van ez az elképzelt, az egész vidéket elárasztó és inficiáló ári? Másodsor pedig a keserűvízforrások sincsenek éppen csakugy köznél, hanem szerencsére a sashegyi vízválasztó déli, tehát ellentétes oldalán és irányában fekszenek, még pedig körülbelül 4 kilométernyi távolságban.